

2774
10

Уредба и нови нисборар бр.
1 јануара 1929 год.

2774
10

плаћена

Нови Сад, IX. 1929.

Број 10.

ЗБИРКА

ЗАКОНА, МИНИСТАРСКИХ НАРЕДАВА
И УРЕДАВА

и

ЗБИРКА

ОДЛУКА ВИШИХ СУДОВА
КРАЉЕВИНЕ СРБА, ХРВАТА и СЛОВЕНАЦА

IX.

1929.

УРЕДНИК И ИЗДАВАЧ:

Др. Никола Ј. Игњатовић
председник Апелационог Суда у Н. Саду

Садржина: 21 Уредба о исплати пензија бележника и њихових удова и сирочади — 22 Уредба о полагању заклетве самоуправних органа.

Садржина: 103 Јавни бележник. — 104 Издржавање жене. — 105 Сведоцба о наслеђивању. Уток. — 106 Стечај. — 107 Уток у изврш. стварима. — 108 Тумачење закона о корупцији. — 109 Грунт. предбележба. — 110 У Русији склопљен брак. — 111 Надлежност за вођење стечаја. — 112. Дисц. ствар судског приправника. — 113 Меница. — 114 Стечај. Инволвенција. — 115 Имовина од гране. Накнада вредности некретнина од гране. — 116 Стечај. Уток. — 117 Одвојено живљење. — 118 Опумоћеник. Колпензација

ШТАМПАРИЈА БРАЋЕ ГРУЈИЋА У НОВОМ САДУ
Милетићева ул. 23.

Председник Апелационог Суда у Н. Саду

Број Предс. ХХ А. 30-1929.

Са више сам страна извештен, да се неки подручни судови, и ако су на то већ више пута упозорени, још увек не придржавају адвокатске тарифе, коју су наши виши судови споразумно утврдили. Нарочито предлеже тужбе у том правцу, да су неки нижи судови стали на то погрешно правно стајалиште, да укупни парнички трошак — *заједно са гошовим издашцима и егзекутивним трошковима* — не може прећи 20%-а спорне вредности,

Овако тумачење стоји у очитој опреци са јасним одредбама утврђене адвокатске тарифе од 27 децембра 1928 год.

Ова тарифа изречно наредује, да укупни парнички трошак по правилу не може прећи 20%-а спорне вредности *не рачунајући овамо* готове издатке. Исто се тако у тих 20%-а не могу урачунати ни егзекутивни трошкови, пошто то нису парнички трошкови у ужем смислу.

У парници чија је вредност 100.000 динара, парнички трошак дакле не може прећи своту од 20.000 динара плус готови издатци и евентуални извршни трошкови.

Наравно, да се тиме не жели тангирати право суда, да за непотребне припремне списе, и у опште за непотребан рад не досуди никакав трошак.

Овом приликом поново морам умолити г. г. Председнике Окружних Судова, да упозоре подручне им судове, да се при установљавању парничког трошка не само у свом интересу, него и ради једнообразног поступка код свих подручних судова строго придржавају утврђене адвокатске тарифе од 27 децембра 1928 године.

Примена ове тарифе не само да олакшава рад судзји, него га заклања и штити од разних, често до душе нетачних тумачења и резонавања, која и ако у већини случајева не одговарају стварности, зато су ипак погодна да у очима лајика пољуљају неопходно потребну веру у објективност судова.

Поред тога, као што је при решавању појединих ствари судија ограничен и везан постојећим правним прописима, које не може самовољно примењивати, исто тако и установљене трошкова несме бити самовољно и према тренутном расположењу, јер овакав поступак не само да би могао бити предмет дисциплинског поступка, него не би био достојан судије, нити би се слагао са објективности судије, који једнаком мером, праведно и правично мора да мери свакоме, ко затражи заштиту суда.

Нови Сад, 29 маја 1929 године.

Иш. д. 37/298

Председник
Др. Никола Игњатовић

на основу сиромашког права, дозволио је решењем од од 25. септембра 1927. године, Бр. Г. 4254-7-1926., да се у судски депозит прими сума од 27750 Дин., до окончања поменуте парнице, која се налази у ревизионом поступку, и да се према томе, заустави и извршење започето на основу првостепене пресуде, у колико се односи на алиментационе рате, које су доспеле раније од шест месеци пре дана подношења тужбе. Ово решење првостепеног суда, Окружни Суд у Суботици, на уток М. Ј. је преиначио, својим решењем од 3. фебруара 1928. год. Гпп. 55-11-1928. одбио је молбу П. за примање у депозит 27.750 дин., са разлога што се према сталној судској пракси, у парницама ради издржавања не може применити §. 42. Изврш. Пост. Овај разлог Окружног Суда није основан. Истина да се §. 42. Изврш. Зак., с обзиром на правну природу издржавања, начелно не може применити на обустављање извршења започетог на основу неправомоћних пресуда у алиментационим парницама, али баш та природа алиментације, која намеће потребу могућности наплате текућих алиментационих рата без одлагања, даје правну индикацију — коју је јудикатура и прихватила — да се тај изузетак испод примене §. 42. Изврш. Пост. не може ни у ком случају односити на извршну наплату ових рата које су доспеле раније од шест месеци пре подношења алиментационе тужбе, јер би то била једна капитализација алиментационих рата, коју природа алиментационе установе искључује.

Како је решењем првостепеног суда, које је другостепени суд преиначио, обустављена извршна наплата тих ранијих алиментационих рата, у коју сврху је и примљена сума тих рата — 27.750 дин. — у судски депозит, и како Ж., ако у погледу тих ранијих рата највад и добије парницу, неће од ње моћи тражити натраг ту сразмерно велику суму, то је решење првостепеног суда било у закону основано, па је с тога ваљало решење другостепеног суда преиначити и одлучити као у тенору овога решења.

* * *

Из судске праксе. У колико муж на извесно време исплати својој жени алиментацију на основу осудне пресуде, коју су касније виши судови разрешили или преиначили, та исплаћена алиментација, која се има сматрати као еквивалент издржавања жене које јој припада у мужевљевој кући, не сачињава исплату недугованог, и тако ту своту муж више не може тражити натраг. (К. 63-1903.)

Смрћу мужевљевом, који је обвезан на привр. издржавање жене, престаје обвеза мужевљева на прив. издржавање, и тада већ у место издржавања жени припада удовичко право. (К. 30-1904.)

103.

Јавни бележник у опште није овлашћен да оверови изводе из груншовних уложака, јер према §-у 172. Грунш. реда е обзиром на §. 145. Пословних правила за среске судове, што право припада груншовничару надлежног среског суда.

— **Јавнобележнички Колегиум Апелационог Суда у Н. Саду, Број Дисц. 34-1929.)**

Решење: Јавно-бележнички колегиум Апелационог Суда у Новом Саду, утоком нападнуто решење одобрава, но изриче, да је Др. Н. Н. кр. јавни бележник у С. починио неправилност предвиђену у 2. алинеји §. 168. зак. чл. XXXV. из 1874. године и у § у 172. истог закова, тјеме, што је ненадлежно оверио преписе оригиналних груншовних уложака број 3481, 442 и 2239 општине Стари Бечеј, даље што их је употребио у сврху одобрења по Сирочадском Столу Бачко-Бодрошке Жупаније уговора о промени, у ствари млдб. Х. Михајла и другога, најпосле што исте преписе није снабдео таксом, па га опомиње да у будуће не оверава препис оригиналних груншовних уложака и да пази да приликом оверења преписа исправа буде наплаћена такса по тар. бр. 43 Закона о таксама.

Упућује се јавно-бележнички колегиум Окружног Суда у Новом Саду да оддра Н. Н. кр. јавног бележника у С. наплати таксу у износу од 30 динара по тар. бр. 43 закона о таксама те исту прилепи на нетаксиране преписе гореозначених грунтовних уложака.

Разлоги: Према стању ствари утврђено по јавно-бележничком колегиуму Окружног Суда у Новом Саду, које и овај колегиум прихваћа, Др. Н. Н. кр. јавни бележник у С. оверио је преписе грунтовних уложака, означених у диспозитивном делу ове одлуке, исте преписе није снабдео таксом из тар. бр. 43. Закона о таксама, те их је послао Сирочадском Столу Бачко-Бодрошке Жупаније у сврху одобрења уговора о промени склопљеног између млдб. Х. Михајла и другова.

У таковој радњи осумњиченог кр. јавног бележника Апелациони Суд није нашао елементе дела предвиђеног у §. 42. зак. чл. VII:1886. г. на основу којих би се против њега могао покренути дисциплински поступак већ је нашао да постоји мања неправилност предвиђена у 2 алинеји §. 168. вак. чл. XXXV:1874. г. и у §. 172. истог закона.

Одбрану осумњиченог да је он овлашћен да властима упућује поднеске и да исти поднесци ако се врше у јавном интересу не подлеже такси, Апелациони Суд није уважио, јер се у конкретном случају радило о потврђивању једног приватног правног посла дакле не може бити говора о томе, да би се радило о каквом јавном правном интересу, који би оправдао ненаплату таксе за оверу преписа исправе.

Према §. 172. грунтовног реда и с обзиром на §. 145. Пословних Правила за Среске Судове, оверовљење извадака из грунтовних уложака врши грунтовничар надлежног Среског Суда, према томе кр. јавни бележник у опште није овлашћен на оверовљење истих, него је дужан да по грунтовничару оверовљени извод приложи својој молби упућеној турској власти ради одобрења правног посла у погледу некретнине.

С овог разлога ваљало је решити по диспозитивном делу.

104.

Жена чији муж живи у Америци, не може повести шужбу ради супружничког издржавања прошив мужевљеве браће само на тој основици, што су ови последњи у поседу мужевљевих некретнина.

Касациони Суд Одељење Б., у Н. Саду
бр. Г. 325/1928.)

Касациони Суд, Б. Одељење у Новом Саду ревизиону молбу тужитељице одбија и њу осуђује, да туженима прво, треће и шестог реда на руке адвоката у року од 15 дана под претњом принудног извршења плати на име ревиз. трошкова 460 (четири стотине шест) динара.

Разлози: У својој ревизионој молби тужитељица је напала пресуду позивног суда због повреде формалних и материјалних правних прописа.

С обзиром на то, што се њен муж већ од августа 1923. год. налази у Америци, да се о њој не стара и да од тог времена његово наслеђе и власништво уживају и искоришћују тужени, јасно је, да она не може са другим бити у правном одношају, већ с туженима, као заступницима оних добара, из којих би се њен муж издржавао, односно која њој за издржање служе.

Не стоји то, да је у парници њен муж требао да функционира, и да је његову кривицу требала доказати, пошто његово одсуство и нејављање представља његову кривицу, и пошто се не зна где се налази и да ли је жив, моли за разрешење пресуде, односно за преиначење.

Жалбе су неосноване.

И ако је неспорно, да се муж тужитељице пре више година одселио у Америку, ипак то јој не даје право да тужбом за супружничко издржање, мимоиђе

мужа и управи је против тужених, као санаследника мужевљевих, кад нија доказала, као што је призивни суд правилно установио, да тужени њеног мужа некретнине уживају на основу од његове стране изданог овлашћења.

Само, дакле, тај факат, да тужени имају у поседу њеног мужа некретнине, у колико би то било доказано, не искључује дужност тужитељице, да свога мужа тужи за привремено супружничко издржавање, ако за одвојени супружнички живот нема до ње кривице.

Због овога беспредметно је установљавати, до кога је кривица због прекинуте брачне заједнице, нити њу може правдати покретање тужбе против тужених само за то, што се не зна тачно место становања мужевљевог, и што ова последња околност не би ни сметала остварењу њенога права.

Како пресуда призивног суда и у осталом одговара материјалном праву ваљало је ревизиону молбу одбити и тужитељицу осудити на снашање ревиз. трошкова.

* * *

Судска пракса. За привремено издржавање одговарају и мужевљеви родитељи, који са мужем заједно ставују, ако су споразумно са мужем отерали жену из куће. (Курија 154-1913.)
Иначе о обавези издржавања трећих лица, види: IV. 23. и VI. 23.

105.

I. Против решења о издавању сведоцбе о наслеђивању (§. 98. зак. чл. XVI:1894.) не може поднети ушок, јер нема на то законског овлашћења онај кр. јавни бележник, који би иначе добио ствар ради расправљања осшавине, да није издата споменута сведоцба. — II. Ушок

се има поднети суду, који је донео решење у првом степену.

Касациони Суд Одељење Б., у Н. Саду
Вп. 441/1927.)

106.

У смислу §-а 248. Спечајног закона, шрговачки спечај може се отворити и без услова, означених у §§-ма 82—85. цишираног закона, те без одржања рочишта у том случају, ако поверилац засведочи шражбину и суд на начин који искључује сваку сумњу, дозна, да је шрговац обуштавио плаћања. У колико пак суд предложене подашке не нађе за довољне, имаде у смислу алин. 2. §-а 248. Спеч. закона, на молбу ради отшварања спечаја, иштаћи расправу. Према томе, ако суд не налази, да је исказана обуштава плаћања, имаде се и у шрговачком спечају применити §. 84. Ст. закона.

Касациони Суд Одељење Б. у Н. Саду
бр. Вп. 157/1928.)

107.

Нема места ушоку прошив другоспеченог решења, којим је у извршној ствари одобрено решење I. ст. суда (сем случаја из зач. 3. §-а 40. зак. чл. LIV:1912.) Овакав се ушок има одбациши из службене дужности.

(Касациони Суд Одељење Б., у Н. Саду
бр. Вп. 211/1928.)

108.

У Закону о сузбијању злоупотребе о службеној дужности од 30. марта 1929. год. под називом државни службеници имају се разумети и самоуправни чиновници.

(Апелациони Суд у Н. Саду
бр. К. 1710/1929.)

109.

Предбележка исхођења на темељу правоћне коншумационе пресуде, имаде се брисати, ако је дозвољеним оправдањем ради промашеног рочишта ван снаге стављена пресуда донесена ради недоласка.

(Стол Седморице у Загребу бр. 5333-1928.)¹⁾

110.

Брак склопљен у Русији по бољшевичким прописима, има се код нас сматрати по §-у 44. огз. као женидбена погодба, те жени припада по §-у 91. огз. право на привремену алиментацију, ако има различно боравиште.

(Стол Седморице у Загребу, бр. 2139-1922.)¹⁾

111.

Кад презадуженик има подручницâ на разним правним подручјима државе, надлежан је

¹⁾ Из Загребачког Мјесечника.

за вођење спечаја суд онога подручја односно месшта, у којем лежи и у којем је прошоколиран главни насхан.

(Министарство Правде бр. 33421-1927.)¹⁾

112.

I. За време важности закона о одговорности судија, против привр. судског бележника, по Окружном Суду као дисциплинском суду донесену пресуду, после ступања на снагу Закона о судијама редовних судова, има да надпрегледа Касациони Суд као другостепени Суд, а не Апелациони Суд. — II. Оптужени привр. судски бележник својим владањем у служби, повредио је судијски углед тиме, што је о својој старешини рекао, да се је огрешио о здраву намет и логику.

(Касациони Суд Одељење Б., у Н. Саду
Дисц. 3/1929.)

113.

Правно је правило, да веровник само у том случају може тужити стару меницу, ако још није примио меницу која је издата у место старе.

(Апелациони Суд у Н. Саду као ревиз. суд,
Г. 705/1927.)

¹⁾ Из Загребачког Мјесечника.

114.

I. Према сталној судској пракси шестомесечни рок у смислу §-а 37. Стечајног закона има се тако рачунати, да се у рачун не узима дан отварања стечаја, те да се време рачуна према календару т. ј. од односног календарског дана, почетног месеца до одговарајућег календарског дана завршног месеца. — II. Стална судска пракса у сагласности са постојећим стечајним законом за установљење инволвенције против трговца, задовољава се фактом, да презадуженик дозвољава спровођење извршења против себе, било једног било више.

(Апелациони Суд у Н. Саду као ревиз. суд
Г. 2690/1927.).

115.

I. Имање од гране. — II. Нема таког правног правила које би допуштало, да се наследно-правна потраживања могу досудити у валоризованој вредности. — III. Вредност некретнина које потичу од гране накнадиће се и онда, ако је некретнина међувремено продата, односно ако је продајна цена потрошена.

(Касациони Суд Б. Одељење, у Н. Саду
бр. Г. 646/1928.)

Касациони Суд ревизиону молбу тужитеља одбија; прикључењу туженога делимично места даје, пресуду призивнога суда делимично преиначује тако, да трош-

кове првостепенога суда снижава на 5000 (пет хиљада) динара. У осталим деловима придружење туженога одбија.

Ревизионе трошкове међу странкама узајамно укида.

Разлози: Правни је пропис да се имањем од гране има сматрати купопродајна цена добивена за продате некретнине, а не саме некретнине које су за ову куповнину купљене. Неоснована је према томе жалба тужитеља да је Апелациони Суд повредио материјално-правно правило, јер им није досудио некретнине него само куповнину коју је оставитељка добила за продата $3\frac{1}{2}$ јутра. Како пак нема ни такога правног правила које допушта да се наследно-правна потраживања могу досудити у валоризираној вредности, неоснована је и жалба да је Апелациони Суд повредио материјално-правно правило, када им куповнину од 1000 форината није досудио у валоризираној вредности.

Неосноване су и жалбе туженога, да је Апелациони Суд повредио формално-правно правило тиме, што за куповну цену продата $3\frac{1}{2}$ јутра није узео своту од 700 форината означену у самоме купопродајном уговору, него 1000 форината, коју је означаио купац А. Т. преслушан као сведок, јер су ову чињеницу доњи судови установили слободном оценом и сходно прописима 270. § а гр. пост., те је она према томе у смислу прописа 543. §. гр. пост. и за Касациони Суд меродавна.

Неоснована је и жалба туженога да је Апелациони Суд са повредом материјално-правних прописа квалификовао као имање од гране и своту од 40.000 круна, коју је оставитељка добила као куповнину за продату кућу јер да тужитељи ничим нису доказали да је кућа имање од гране и јер оставитељка за овај новац није могла купити некретнине пошто је кућу продала само неколико месеци пре своје смрти, док су некретнине купљене још за живота њенога првога мужа Ј. А. Апелациони Суд је, без повреде правних прописа установио да је кућа била породичан иметак оставитељке и како тужени није пружио доказ за то, да је куповнину добивену за ову кућу оставитељка поклонила била још за

свога живота тужитељима, имају тужитељи право да траже да им се куповнина накнади и онда, ако оставитељка за овај новац није купила некретнине него га је потрошила, као што то тврде тужитељи.

Како су тужитељи са тужбом успели само у мањем делу, уважена је жалба туженога у погледу трошкова, те је пресуду призивнога суда у погледу првостепених трошкова ваљало делимично променити и првостепене трошкове тужитељима, делимично досудити.

Расположење у погледу ревизионих трошкова оснива се на прописима 543. и 426. §§. грађ. пост.

* * *

Судска пракса. Правно је правило до душе, да се имовина од гране може у природи досудити наследницима од гране само у том случају, ако она у природи постоји у заоставштини умрлога, а у противном случају наследници од гране могу тражити само вредност њевину; крај свега тога у случају када је умрли продао имовину од гране, а од куповне цене купио другу имовину, овако прибављена имовина замењује имовину од гране, и она се може у природи досудити наследницима од гране, ако њевина вредност не премаша вредност продате имовине од гране. (К. 6363-1901.)

У место домаћих животиња које више не постоје у природи, на име имовине од гране има се досудити њихова вредност, коју су имале онда када их је прибавио покојник. (К. 29-1918.)

Ако је некретнина делом имовина од гране, а у већем делу имовина стечена, онда она припада наследнику стеченога имања, а овај је дужан да наследнику од гране надокнади вредност имовине од гране. (К. 3685-1916.)

116.

Нема места утоку против оног решења уточног суда, којим је тај суд у питању отварања стечаја разрешио решење првог суда и исти упутио на нов поступак.

(Касациони Суд Одељење Б., у Н. Саду
Вп. 879/1928.)

Касациони Суд, Одељење Б., у Новом Саду уток одбацује.

Разлози: Првостепени, Окружни Суд одредио је против радничке потрошачке и произвођачке задруге С. О. О. стечај. — Услед утока ове задруге Апелациони Суд као другостепени суд разрешио је решење првостепеног суда и упутио је тај суд на даљи поступак по 84. §. у стеч. закона.

Како по пропису 78. §-а стеч. зак. против две једнаке одлуке нема места даљем правном леку, како привни суд није мериторно решио спорно питање отварања стечаја те мериторно није ни одобрио, ни преиначио то решење, него је одредио управо надолуну поступка, то против оваког решења другостепеног суда нема места посебном утоку, већ ће бити њему места или не према томе, да ли ће другостепени суд потврдити или преиначити првостепено решење.

Стога је ваљало против другостепеног решења уложени уток одбацити.

* * *

Стечајни закон искључује уток у случајевима из §§-а 94. 95. 98. 108. 144. 156. 157. 160. 167. 181. 206. 216. и 219. а исто тако и у случајевима међурешења, као што су решења којима се одређује расправа или доказни поступак.

117.

Када призивном суду изгледа, да ће се моћи изрећи развод брака на основу §-а 80. Закона о брачном праву, тада тај суд у смислу §-а 99. истог Закона увек мора одредити одвојено живљење од стола и постеље, уколико то није одредио већ првостепени суд.

(Апелациони Суд у Новом Саду
бр. 2039/1928. од 15. XI. 1927.

Суд у смислу §-а 677 и 665 гр. п. п. те §-а 99. вак. чл. XXXI. из год. 1894. одређује одвојење брачних другова од стола и постеље на 6 месеци рачунајући од проглашења овога решења т. ј. од 15. новембра 1927. до 15. маја 1928. године.

Уједно упозорује тужитељицу да ако по истеку горњег рока за 3 месеца развод брака не буде молила исто више неће моћи молити на основу бракоразводног узрока наведеног у парници.

Разлози: Тужитељица је покренула против туженога бракоразводну тужбу засновану на т. а. §-а 80. зак. чл. XXXI. из год. 1894.

Тужени је молио да се тужитељица са тужбом одбије јер је тужба застарела.

Првостепени суд је тужитељицу са тужбом одбио установивши да су чињенични наводи, које је туженица као узрок за развод брака навела доказани али је истовремено установио да је од истог времена протекло више од 6 месеци до дана подношења тужбе и да је према томе тужби у смислу §-а 83 брачног закона касно подвета односно да су разлози на основу којих се тражи развод брака застарели.

Услед призива тужитељице Апелациони Суд на својој расправи одржаној дне 23. децембра 1926. год. одредио је надопуну доказног поступка у томе правцу да ли су чињенични наводи на којима тужитељица заснива своју тужбу постојали 6 месеци пре предаје тужбе, после предаје тужбе и у току саме бракоразводне парнице. Резултат надопуњеног доказног поступка садржан је у записнику бело-црквеног Окр. Суда од 2. маја 1927. год. број Г. 1927-11-925. пак се упућује на садржину истог.

Како према резултату надопуњеног доказног поступка изгледа да ће се на основу §-а 80 т. а. закона о брачном праву моћи изрећи развод брака, како се у смислу §-а 99. брачног закона у случајевима §-а 80. истог закона има увек одредити растава од стола и постеље, па како првостепени суд ту раставу није одредио,

то је Апелациони Суд у смислу предпоследње и последње алинеје § а 677. гр. п. п. морао исту одредити.

Види: VI. 14.

Из праксе страних судова. Нема места привременим расположењима васнованим на § у 102. Зак. о брачном праву, у пресуди којом је брак разведен. (К. 3226/1923.)

На основу §-а 100. Закона о брачном праву тужитељ и онда мора тражити — у тачно означеном року, — да се брак разведе, ако је такову молбу већ поднео тужени, који је подигао противну тужбу. (К. 1111-1915.)

118.

I. Опунномоћеник мора поступати са потребном брижљивошћу и одговара за штету, коју је проузроковао својом кривицом. Не може се рећи, да је опунномоћеник поступао са потребном брижљивошћу и опрезношћу, ако је властодавчев новац, — путујући железницом ноћу и то у време, када су крађе на железници учестале — метнуо у стражњи џеп од чакшира, од куда је украђен. — II. Крађа сама по себи још није „casus“. — III. Компензирати се могу потраживања новчана, одређена, доспела и ликвидна. Компензација се може остварити у парници било путем противне тужбе, било путем приговора.

(Касациони Суд Одељење Б. у Н. Саду
Г. 408/1927).

Касациони Суд, Б. Одељење у Новом Саду одбија ревизиону молбу тужитеља и осуђује га, да у року од 15 дана под претњом принудног извршења ислати туженој фирми и т. д.

Разлози: Тужитељ напада другостепену пресуду због повреде како формалних, тако и материјално-правних прописа и жали се у својој ревизионој молби, да је Апелациони Суд тиме, што је компензацији дао места, повредио:

1.) материјално-правно правило, по којем опуномоћеник ради и делује, не у своје име, него у име властодавца, када је установио, да је новац у износу од 50.000 дин. украден од њега услед помањкања потребне дилигенције при чувању тог новца приликом путовања на возу, јер да у овом случају није он немарно поступао, већ да је немарно поступао опуномоћеник тужене фирме, чија немарност, да иде на рачун тужене фирме;

2.) материјално-правни пропис о одговорности опуномоћеника, јер да опуномоћеник одговара само за намерно почињену штету а никако за казус;

3.) материјално-правно правило, када је установио, да против њега почињена крађа није казус;

4.) материјално-правно правило, да се против улога не може никаково потраживање урачунати;

5.) формално-правно правило, јер да се то питање: да ли тужена фирма као властодавац има право регреса против опуномоћеника на основу немарног поступања опуномоћеника или не, не може решити компензационим приговором, него само тужбом или протутужбом;

6.) формално-правне прописе грађ. парн. поступка, када је приговор тужене фирме сматрао компензационим приговором, јер да тужена није никада подигла такви приговор, већ да се једино бранила тиме, да је тражбену своју одбила од његова улога, јер да није обрачунао са примљеним возцем; и најзад

7.) да је позивни суд „цело чињенично стање установио кривим закључком и кривим употребама правних правила“ и да је пролустео истакнути у чињеничном

стању и ону битну околност: да је тужена фирма његов извештај о крађи новца узела на знање, да га није одмах позвала на одговорност, већ да га је тек 17. фебруара 1924. известила, да му тај новац ставља у одбитак.

Жалбе су неосноване.

Према утврђеном, а ненападнутом те тако сходно пропису §-а 534. Гп. и за ревизиони овај суд меродавном стању ствари, тужитељ је по упутству тужене фирме као њезин намештеник подигао за тужену 9. јула 1923. год. код новосадске фирме један већи износ новца, од којег је задржао код себе 50.000 дин., са којом свотом је требао отпутовати у С. и тамо за тужену купити дрва. На путу између Н. и Б. на железничкој станици И. око 1 сат у ноћи украден је тужитељу сав новац у износу од 50.000 дин. из џепа од чакшира, где је био смештен.

Из напред изложеног чињеничког стања произлази, да је тужитељ, подвинути за тужену фирму новац, поступао у том случају као њезин опуномоћеник.

Правно је правило, да опуномоћеник мора поступати са потребном брижљивошћу и да одговара за штету, коју је проузроковао својом кривицом.

Према томе тужитељ је био дужан употребити ову пажњу и опрезност на то, да поверени му туђи новац сачува, те с обзиром на оно време учестале крађе на железницама — о чему је тужитељ морао водити рачуна — сместити га на таково сигурно место, које ће му стално бити пред очима и до којег је лопову теже доћи, а не у џеп од чакшира — па се зато не може рећи за тужитеља, да је поступао са потребном брижљивошћу и опрезношћу, са којом је као опуномоћеник дужан био поступати. Стога је одговоран за штету, која је његовом кривицом настала, а која се могла избећи, да је тужитељ показао био већу пажњу и опрезност, коју је као опуномоћеник, а уз то још и намештеник тужене фирме дужан био показати, — јер се у овом случају не може говорити о „casus“-у, будући да крађа сама по себи још није „casus“. И зато надаље у овом случају,

С. П. 1/299

21.

На основу чл. 179. Финансијског Закона за 1928/29. године, прописује се следећа

УРЕДБА

о исплати пензија бележника и њихових удова и сирочади.

Члан 1.

Право на пријем пензије по одредбама ове Уредбе имају бележници и њихове удове и сирочад, који су пензионисани по статутима оних пензионих фондова, који се налазе у Мађарској.

Члан 2.

До коначног регулисања питања о подели ових фондова између Краљевине Срба, Хрвата и Словенаца и Угарске, пензије бележника и њихових удова и сирочади исплаћиваће се из државних средстава.

Члан 3

Пензије ће се исплаћивати у оним износима, који пензионисавим бележницима и њиховим удовама и сирочади припадају, према статутима поменутих фондова, а на основу пензионих декрета и сагласне одлуке Главне Контроле.

Члан 4.

Поред пензије исплаћиваће се и одговарајући додаци на скупоћу према одредбама, које важе за државне пензионере и њихове удове и сирочад.

Члан 5.

Исплата ће се вршити почев од 1. априла 1928. године на терет кредита, предвиђених у буџету расхода за исплату пензија и додатака на скупоћу државних

пензионера и њихових породица е тим, да у једној буџетској години не може прећи суму од 200.000 — динара.

Члан 6.

Исплата пензија и додатака на скупоћу за раније време регулисаће се заједно са питањем о подели пензионих фондова између Краљевине Срба, Хрвата и Словенаца и Угарске.

Члан 7.

Одредба чл. 5. важи и за оне пензионисане бележнике и њихове удове и сирочад са територије Прекмурја, којима су пензијске принадлежности до сада исплаћиване из државних средстава.

Члан 8.

Ова Уредба ступа на снагу од дана објаве у „Службеним Новинама“.

20. маја 1929. године
Београд.

Председник Министарског Савета
Министар Унутрашњих Послова,
Почасни Ађутант Њ. В. Краља,
Дивизијски Генерал,
Петар Живковић с. р.

Министар Финансија,
Д-р С. Шверљуга, с. р.

22.

На основу чл. 1. Закона од 15. фебруара 1929. год. о заклетвама и заверама прописујем следећу

УРЕДБУ

о полагању заклетви и завера чланова самоуправних органа, службеника, лекара и служитеља, као и комесара свих установа које стоје под надзором Министарства Социјалне Политике и Народног Здравља.

Члан 1.

Чланови самоуправних органа, комесари, службеници и служитељи Средишног Уреда за Осиграње Радника

Умољавамо све наше п. претплатнике, да изволе по примању ове свеске послати нам на име претплате за 1929. г. Дин. 120.—

Исто тако позивамо и ону г. г. претплатнике, који нам дугују претплатом за 1928. г.

Уједно извештавамо своје п. читаоце, да се код уредништва још увек могу добити „Збирке“ из 1924—1928. год. и то свако годиште по Дин. 120.

Најзад јављамо свима којих се тиче, да је изашло из штампе II. издање

Закона о брачном праву.

У овом издању код сваког §-а саопштена је и судска пракса до најновијег доба. Књига се може добити код Дра Н. Игњатовића, председника Апелационог Суда у Новом Саду, као и у свима бољим књижа-рама.

Нови Сад, 25. јула 1929.

Уредништво „Збирака“

МАЛИ ЗБОРНИК ЗАКОНА

ЗА ПРАВНО ПОДРУЧЈЕ БББ. И МЕЂУМУРЈЕ

у преводу Дра Николе Игњатовића, председника
Апелационог Суда у Новом Саду.

-
- Св. 2. Закон о формалним захтевима тестамен-
тата, уговора о наслеђивању и дарова-
ња за случај смрти (II. издање) . . . Дин. 10—
- Св. 10. Закон о брачном праву (II. издање) . Дин. 15—
- Св. 14. Закон о новијем уређењу судског
одмора Дин. 6—
- Св. 17. Менични Закон (II. издање) Дин. 10—
- Св. 18. Закон о кајишарству и о интересима . Дин. 10—
- Св. 20. Закон о увреди краља Дин. 6—
- Св. 21. Закон о извлаштењу Дин. 12—
- Св. 22. Закон о пољопривреди Дин. 15—
- Св. 25. Закон о судском поништењу хартија од
вредности Дин. 10—
- Св. 26 и 27. Закон о уређењу тугорских и
старатељских ствари Дин. 28—
- Св. 30. Трговински закон. II. Дин. 20—
- Св. 31. Закон о јавним бележницима Дин. 20—
- Св. 33. Нови Менични Закон Дин. 5—
- Св. 34. Закон о заштити јав. бееб. Дин. 5—
- Св. 2. Упутство како да се граде тестаменти . Дин. 6—
- Св. 5. Наредба у предмету нормирању поступ-
ка у стварима пренесеним од обртне
власти Дин. 6—
- Св. 6. Наредба о смештању и издржавању
деце Дин. 6—
-

Умољавамо све наше п. претплатнике, да изволе по примању ове свеске послати нам на име претплате за 1929. г. Дин. 120.—

Исто тако позивамо и ону г. г. претплатнике, који нам дугују претплатом за 1928. г.

Уједно извештавамо своје п. читаоце, да се код уредништва још увек могу добити „Збирке“ из 1924—1928. год. и то свако годиште по Дин. 120.

Најзад јављамо свима којих се тиче, да је изашло из штампе II. издање

Закона о брачном праву.

У овом издању код сваког §-а саопштена је и судска пракса до најновијег доба. Књига се може добити код Дра Н. Игњатовића, председника Апелационог Суда у Новом Саду, као и у свима бољим књижарама.

Нови Сад, 25. јула 1929.

Уредништво „Збирака“

МАЛИ ЗБОРНИК ЗАКОНА

ЗА ПРАВНО ПОДРУЧЈЕ БББ. И МЕЂУМУРЈЕ

у преводу Дра Николе Игњатовића, председника
Апелационог Суда у Новом Саду.

-
- Св. 2. Закон о формалним захтевима тестамен-
тата, уговора о наслеђивању и дарова-
ња за случај смрти (II. издање) . . . Дин. 10—
- Св. 10. Закон о брачном праву (II. издање) . Дин. 15—
- Св. 14. Закон о новијем уређењу судског
одмора Дин. 6—
- Св. 17. Менични Закон (II. издање) Дин. 10—
- Св. 18. Закон о кајишарству и о интересима . Дин. 10—
- Св. 20. Закон о увреди краља Дин. 6—
- Св. 21. Закон о извлаштењу Дин. 12—
- Св. 22. Закон о пољопривреди Дин. 15—
- Св. 25. Закон о судском поништењу хартија од
вредности Дин. 10—
- Св. 26. и 27. Закон о уређењу турских и
старатељских ствари Дин. 28—
- Св. 30. Трговински закон. II. Дин. 20—
- Св. 31. Закон о јавним бележницима Дин. 20—
- Св. 33. Нови Менични Закон Дин. 5—
- Св. 34. Закон о заштити јав. безб. Дин. 5—
- Св. 2. Упутство како да се граде тестаменти . Дин. 6—
- Св. 5. Наредба у предмету нормирању поступ-
ка у стварима пренесеним од обртне
власти Дин. 6—
- Св. 6. Наредба о смештању и издржавању
деце Дин. 6—
-